

ARCHITEKTURA
INFORMACYJNA
PAŃSTWA

System Inwentaryzacji Systemów Teleinformatycznych (SIST) – źródło informacji o cyfrowych komponentach administracji publicznej.

Jacek Jarząbek

KPRM

25-06-2021

ARCHITEKTURA
INFORMACYJNA
PAŃSTWA

Architektura Informacyjna Państwa – **narzędzia wspierające**

Cykl prezentacji KPRM na Akademii Liderów IT w Administracji Publicznej

Cyfrowa administracja powinna :

- efektywnie odpowiadać na oczekiwania w zakresie sposobu załatwiania spraw urzędowych,
- realizować procesy wewnętrzne i komunikację z interesariuszami w formie elektronicznej,
- realizować usługi w sposób zautomatyzowany, sprawny, szybki, bezpieczny,
- gwarantować jeden punkt (lub jednolite, proste, intuicyjne środowisko) dostępu i jednocześnie zapewnić dostęp wielokanałowy,
- podejmować efektywne, trafne decyzje,
- reagować z wyprzedzeniem na pojawiające się potrzeby, zagrożenia, sytuacje kryzysowe.

Obywatele oczekują / powinni mieć zapewnione :

- dostęp do spełniającego wszelkie warunki bezpieczeństwa, cyfrowego, uniwersalnego, bez konieczności spełnienia skomplikowanych warunków technicznych sposobu uwierzytelnienia do oferowanych usług elektronicznych,
- cyfrową inicjalizację, obsługę i końcowy efekt realizacji spraw, z którymi się zwracają,
- wgląd do cyfrowo prowadzonych spraw na każdym etapie ich realizacji,
- minimalizacji zaangażowania w sprawy, w tym wewnętrzne przekazywanie i wykorzystanie danych, które są w posiadaniu administracji,
- aktywności administracji wyprzedzająco informujące o obowiązkach, terminach, sposobach i zakresach spraw dotyczących obywatela.

Aby spełnić te oczekiwania, zrealizować cele, powinniśmy jako administracja :

- działać w oparciu o spójną, całościową wizję cyfrowego państwa**
- współdziałać w zakresie**
 - budowy usług,**
 - organizacji systemów,**
 - przetwarzania danych**

Cyfrowe Państwo

Podmioty publiczne: tysiące systemów IT i rejestrów

Interoperacyjność to **zasady efektywnej współpracy** pomiędzy podmiotami i ich systemami IT

Architektura Informacyjna Państwa to **sposób opisu i planowania rozwoju** współpracujących systemów IT

Efektywna organizacja i integracja **istniejących oraz planowanych** publicznych systemów teleinformatycznych.

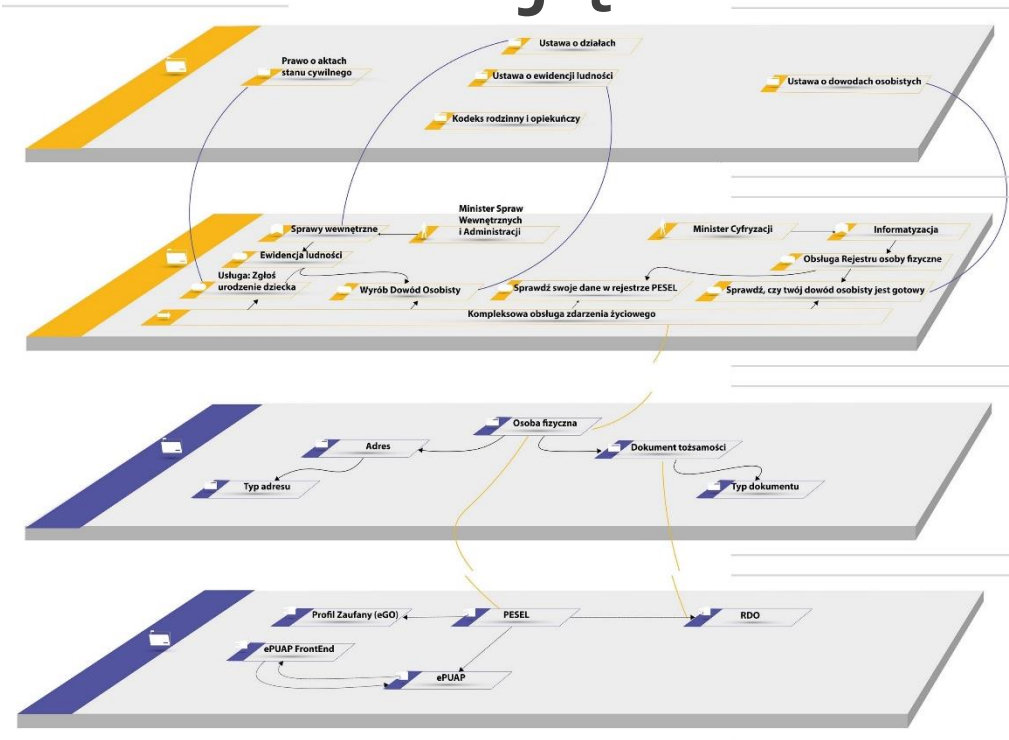
Interoperacyjność to zdolność systemu, produktu do pełnej współpracy z innymi systemami lub produktami

Interoperacyjność to możliwość łączenia zbiorów danych oraz współdziałania usług, bez powtarzalnej interwencji manualnej, w taki sposób, aby wynik był spójny, a wartość dodana została zwiększona.

Z pomocą przychodzi: **Architektura Informacyjna Państwa (AIP)** - systemowe spojrzenie na cyfrową transformację administracji publicznej.

Jednym z narzędzi wspierających AIP jest SIST

- **System Inwentaryzacji Systemów Teleinformatycznych**

SIST to zgodnie z Programem Zintegrowanej Informatyzacji Państwa (PZIP) - *system do zbierania informacji o istniejących systemach administracji publicznej i o gromadzonych w nich danych.*

SIST to narzędzie:

- **monitorowania rozwoju systemów, rejestrów i usług e-administracji,**
- **jedno ze źródeł utrzymania repozytorium AIP,**
- **jedno ze źródeł danych dla Katalogów Administracji Publicznej (KAP).**

Informacje zawarte w **SIST** są m.in. źródłem aktualnej informacji o funkcjonalnościach realizowanych przez systemy oraz zakresach przetwarzanych danych.

Umożliwia to eliminację powielania tych samych funkcjonalności i wielokrotnego przetwarzania tych samych danych, a także wskazuje możliwości integracji systemów, w celu sprawniejszego i bardziej efektywnego realizowania zadań.

SIST - projekt nowelizacji ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne - propozycje

1. *Minister właściwy do spraw informatyzacji prowadzi **system inwentaryzacji systemów teleinformatycznych**, zwany dalej „SIST”.*
2. *SIST prowadzony jest przy użyciu systemu teleinformatycznego, w którym przetwarzane są w szczególności informacje dotyczące rejestrów publicznych i systemów teleinformatycznych, obiektów danych, usług elektronicznych, aplikacji mobilnych oraz wykaz aktów prawnych stanowiących podstawę prawną dla prowadzenia tych rejestrów publicznych, systemów teleinformatycznych i usług elektronicznych.*
3. *Podmioty, **są obowiązane dokonać wpisu w SIST**:*
 - a. *niezwłocznie po zaistnieniu zmian organizacyjnych, legislacyjnych lub technicznych mających istotny wpływ na aktualność danych wprowadzonych do SIST,*
 - b. *w terminie do końca kwartału, w którym miały miejsce zmiany organizacyjne, legislacyjne lub techniczne mające wpływ na aktualność danych wprowadzonych do SIST,*
 - c. *w terminie do końca kwartału, o braku zmian organizacyjnych, legislacyjnych lub technicznych mających wpływ na aktualność danych wprowadzonych do SIST.*
4. *Informacje zgromadzone w SIST dotyczące systemów teleinformatycznych **udostępniane są za pośrednictwem portalu interoperacyjności i architektury informacyjnej państwa.***

- ❑ SIST jest dostępny pod adresem **<http://sist.itl.waw.pl>** jako aplikacja internetowa umożliwiająca dostęp do danych autoryzowanym użytkownikom za pomocą przeglądarek z zainstalowaną obsługą JavaScript.
- ❑ Komunikacja z użytkownikiem jest szyfrowana przy użyciu protokołu HTTPS. Serwer SIST jest identyfikowany za pomocą certyfikatu cyfrowego.
- ❑ Baza jest stała i dostępna cały czas, dane raz wprowadzone nie wymagają ponownego wprowadzania.

❑ Z systemu mogą korzystać użytkownicy niezalogowani oraz użytkownicy, którzy mają w SIST konta.

❑ **Użytkownik niezalogowany** - każda osoba, która jest potencjalnie zainteresowana systemem:

- ma dostęp do ogłoszeń i komunikatów wyświetlanych na stronie głównej aplikacji,
- może kontaktować się drogą e-mailową z zespołem utrzymania,
- może pobrać materiały pomocnicze,
- może korzystać ze statystyk.

❑ **Użytkownik zalogowany** ma dostęp do obszarów aplikacji dostępnych dla użytkowników niezalogowanych. Dodatkowe uprawnienia użytkownika w systemie, będą zależały od przypisanej mu roli. Użytkownik aplikacji może mieć zarówno uprawnienia instytucjonalne (**Administrator, Użytkownik**) oraz kontrolną (**Supervisor**).

The screenshot shows the login interface of the SIST application. At the top, there is a blue navigation bar with the following links: 'SIST' (with a home icon), 'Statystyki', 'Pomoc', and 'Kontakt'. Below the navigation bar, the page title 'Logowanie' is displayed. The main content area contains two input fields: 'Nazwa użytkownika' and 'Hasło', both marked with a red asterisk as required fields. A blue button labeled 'Zaloguj' with a right-pointing arrow is positioned below the password field. At the bottom of the form, there are two links: 'Rejestracja' (with a plus icon) and 'Reset hasła' (with a refresh icon). The text 'Pola obowiązkowe' is located above the registration and reset links. Below the registration link, there is a note: 'Nie masz jeszcze konta? Załóż je rejestrując się w aplikacji.' Below the reset password link, there is a note: 'Zapomniałeś hasła? Przejdź procedurę jego odzyskiwania i ponownie uzyskaj dostęp do swojego konta.'

SYSTEMY

- **Informacje ogólne**
- Otwartość danych
- Wykonawcy/Podwykonawcy/Właściciel
- Wykorzystane technologie
- Wykorzystane zasoby fizyczne
- **Interoperacyjność**
- Usługi zaufania i elektronicznej identyfikacji

Nie należy zgłaszać do SIST systemów tworzonych lub kupowanych na wewnętrzne potrzeby administracyjne danej jednostki organizacyjnej np. *systemy kadrowe, finansowo księgowo, środki trwałe, magazynowe, rejestr czasu pracy, system wydruków, monitorowania systemów i sieci, poczta internetowa, strony internetowe i BIP, portale wewnętrzne, wideokonferencyjne, itp.*

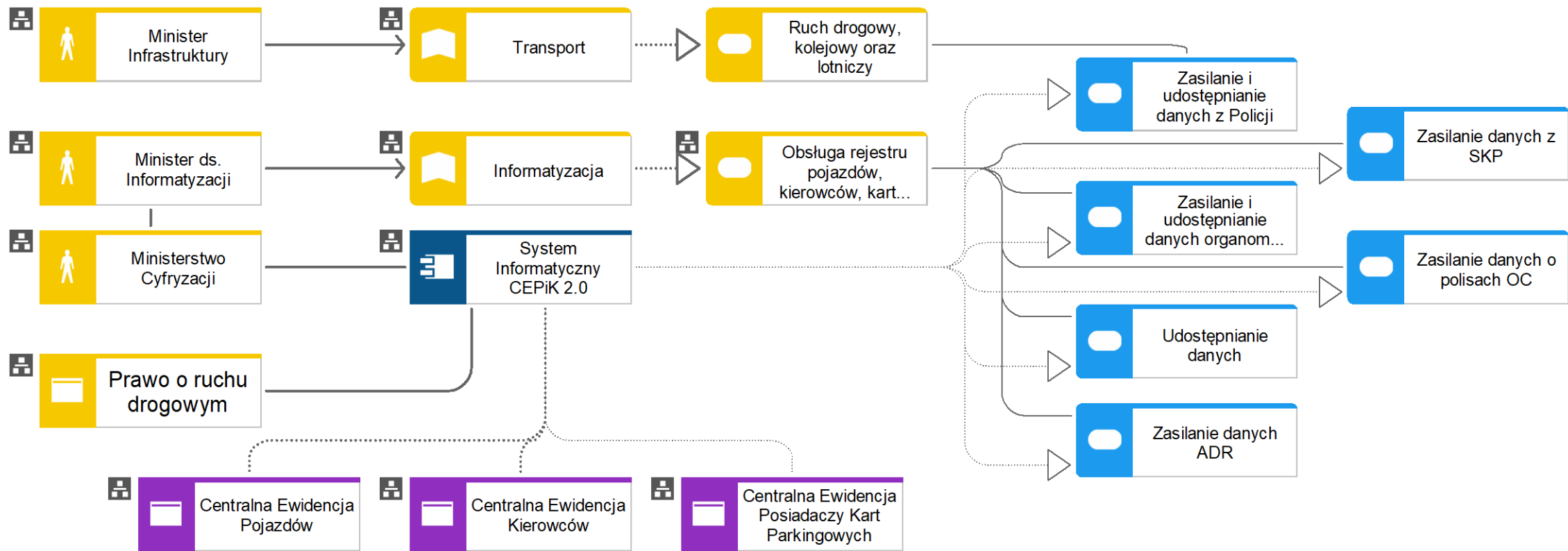
SYSTEMY

Informacje ogólne

- Identyfikator
- **Nazwa systemu**
- Status systemu
- Planowany następca systemu
- Data rozpoczęcia budowy
- Data wdrożenia
- Data wymiany

- Opis systemu
- **Istnienie podstawy prawnej wraz z aktami prawa**
- **Dział administracji wspierany przez system**
- Nazwy i opisy istotnych funkcjonalności
- Powiązany z systemem, informacje o dokumentacji projektowej
- Poniesione nakłady finansowe

Diagram otoczenia

- KTO
- JAKI SYSTEM
- JAKIE REJESTRY
- W OPARCIU O JAKIE PRZEPISY
- JAKIE ZADANIA I USŁUGI REALIZUJE

SIST

SYSTEMY

Interoperacyjność

- Nazwa
- **Obiekt danych** („*Tooltip*” - należy wybrać z autopodpowiedzi lub wpisać ręcznie nazwę obiektu danych, który jest pobierany z innego systemu)
- Opis przesłanych danych,
- **Nazwa systemu – źródło danych,**
- Odbiorcy korzystający z danych,
- Częstotliwość wywołania,
- Szacunkowa ilość przekazywanych danych w wywołaniu,
- Informacje dodatkowe („*Tooltip*” - należy wskazać jakie działania umożliwia współpraca pomiędzy systemami lub jakie informacje zapewnia odbiorcom korzystającym z systemu)

Diagram kooperacji

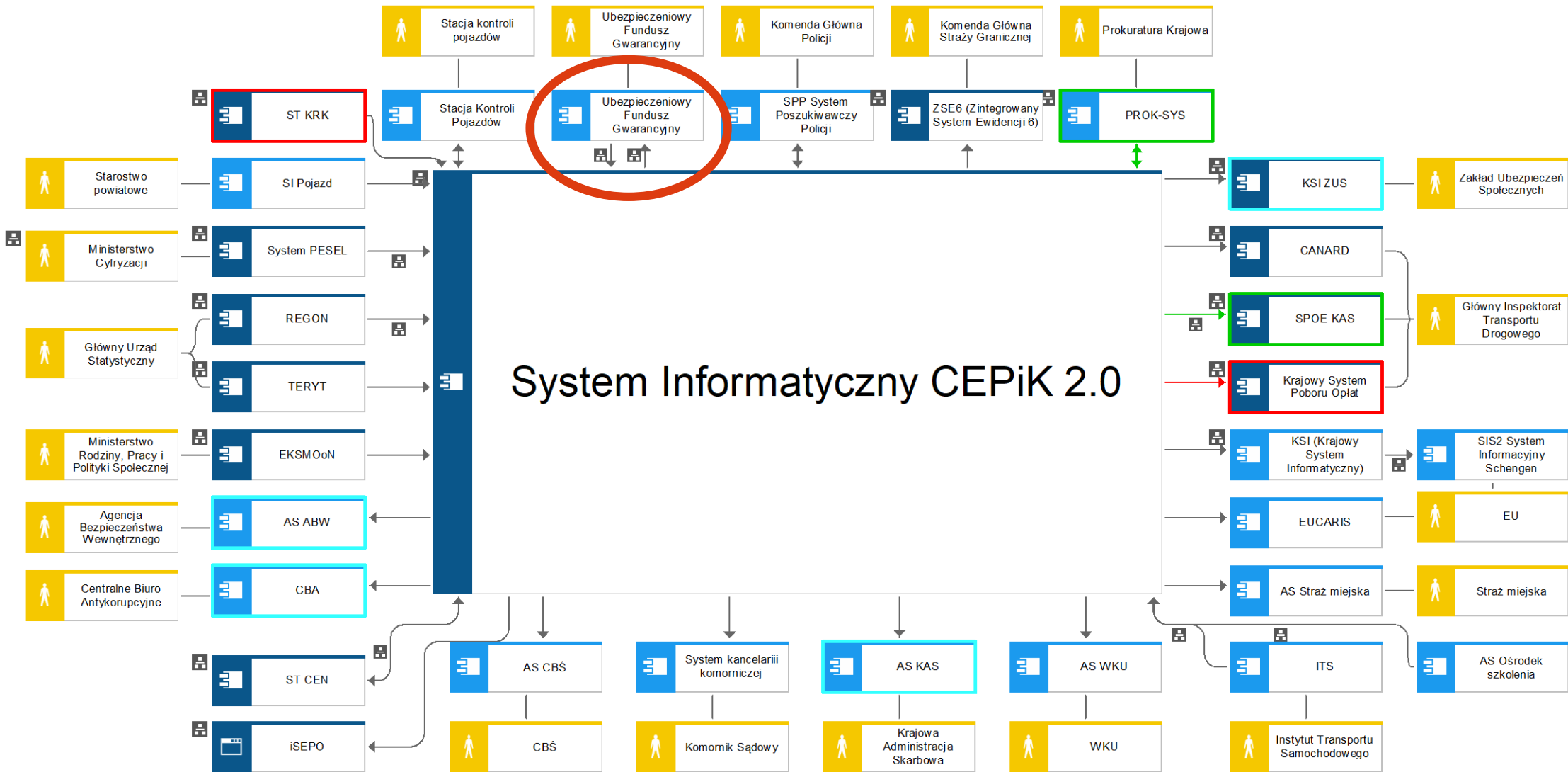
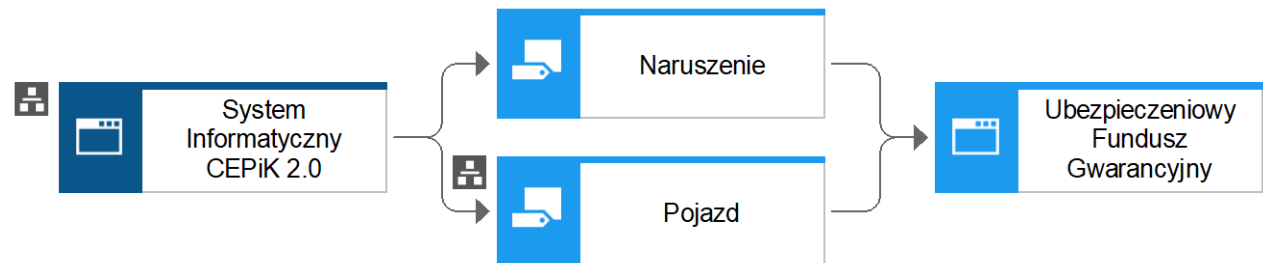
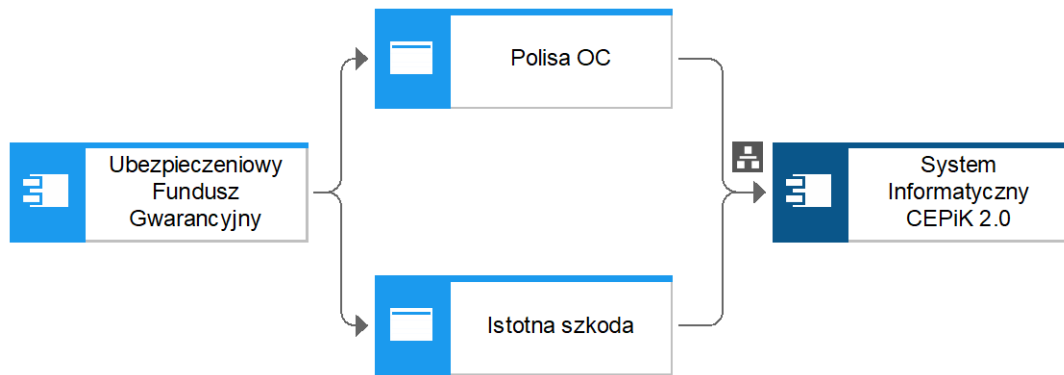

Diagram przepływów

- KTÓRY SYSTEM JEST ŹRÓDŁEM (kierunki relacji)
- JAKIE DANE SĄ PRZESYŁANE

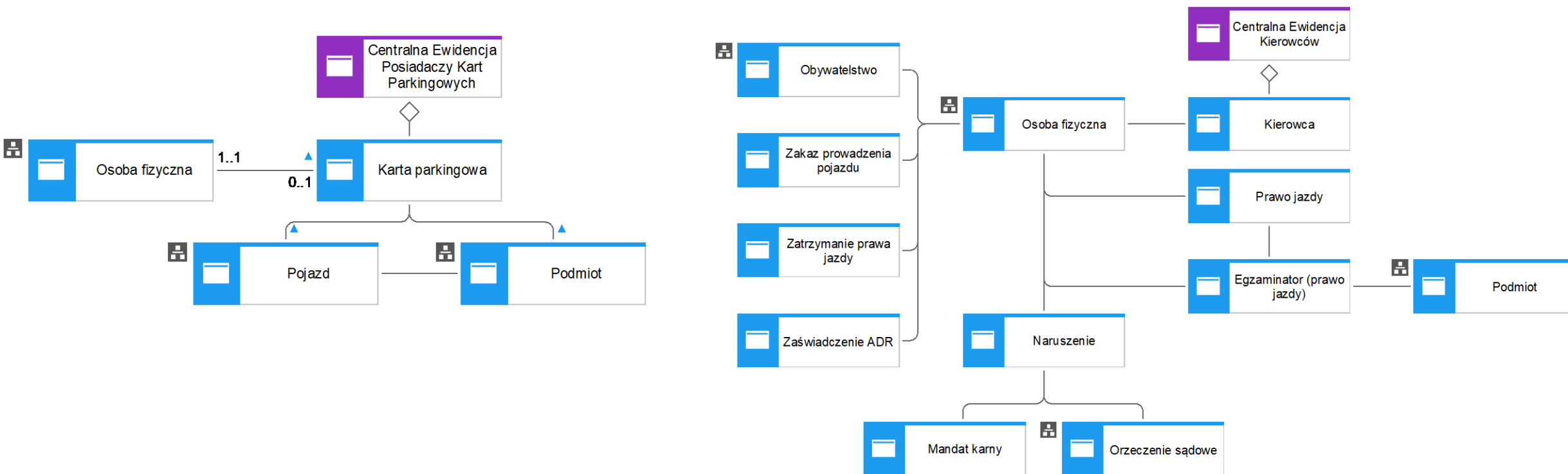

REJESTRY

- Identyfikator
- **Nazwa i opis rejestru**
- **Podstawa prawna prowadzenia**
- Forma/sposób prowadzenia rejestru
- **System prowadzący rejestr**
- **Nazwa i opis obiektów danych w rejestrze**

Nie tworzą rejestrów publicznych i nie powinny być przedmiotem zgłaszania w SIST, dane przechowywane lub wykorzystywane w systemach służących do realizacji wewnętrznych potrzeb danej jednostki np. w systemach kadrowych, finansowo księgowych, dot. środków trwałych, magazynowych, rejestrach czasu pracy, systemach wydruków, monitorowania systemów i sieci, poczcie internetowej, stronach internetowych i BIP, portalach wewnętrznych, wideokonferencyjnych, itp.

Diagramy rejestrów/zbiorów danych

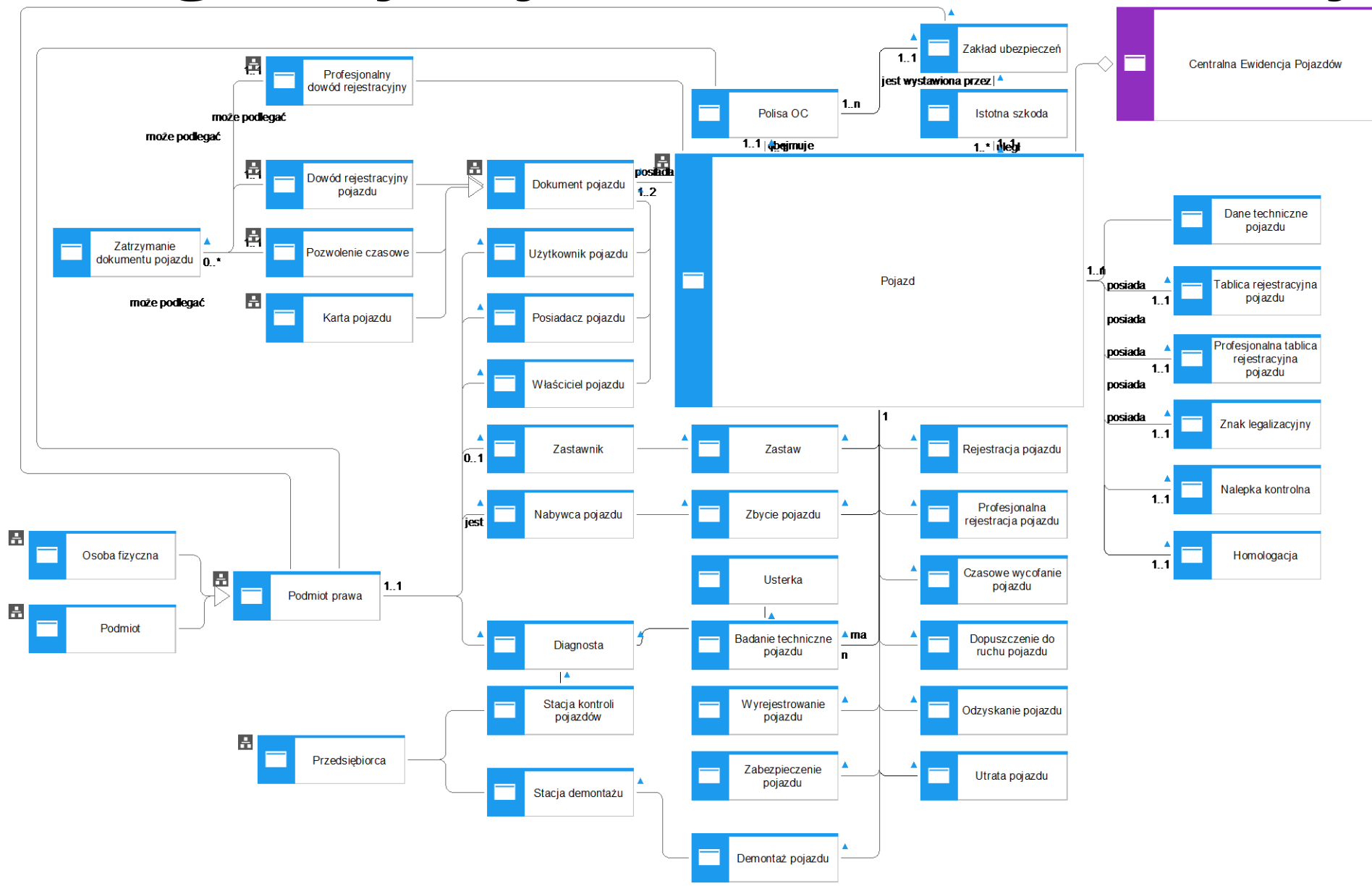

- JAKI REJESTR
- W OPARCIU O JAKIE PRZEPISY
- JAKIE OBIEKTY DANYCH W REJESTRZE

SIST

Diagramy rejestrów/zbiorów danych

Diagramy obiektów danych

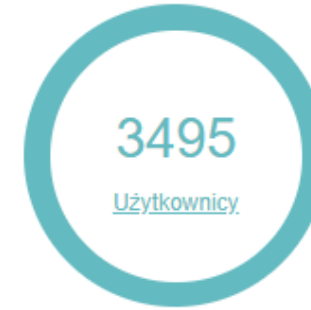
E-Uслуги

- Nazwa i opis usługi
- Zasięg, status, zakres spraw
- Typ i nazwa realizowanego zadania publicznego
- **Rejestr z którego korzysta usługa**
- Dojrzałość, typ, adres www
- **Podstawa prawna**
- Adres usługi i/lub portal usługowy z adresem

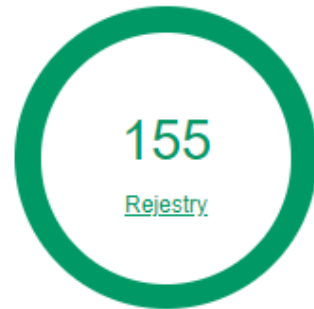
Pozostałe zakresy danych

- **Aplikacje mobilne**
- Systemy ERP
- Centra przetwarzania danych
- Zasoby ludzkie
- EZD
- Licencja
- Wydatki na IT

Statystyki SIST

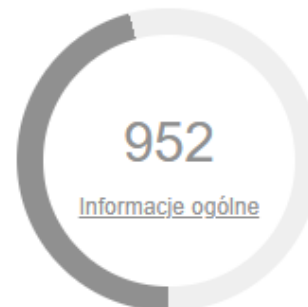

Dane

Licencje

Sumaryczne dane statystyczne dotyczące wszystkich podmiotów i sprawozdanych obiektów/informacji.

Analogiczne dane statystyczne są dostępne dla każdego podmiotu, w każdej sekcji i zbiorze danych.

Statystyki repozytorium AIP

JEDNOSTKI
ORGANIZACYJNE

315

AKTY PRAWA

630

SYSTEMY

1199

OBIEKTY
DANYCH

1156

REJESTRY/ZBIORY
DANYCH

1162

Wybrane grupy obiektów istotne dla warstw AIP. Oprócz obiektów również modele:

- 389 kooperacji
- 369 przepływów danych
- 228 zbiorów danych
- 55 obiektów danych
- 131 otoczenia systemu
- 161 ustaw

Powiązania pomiędzy SIST i repozytorium AIP

IDENTYFIKATORY OBIEKTÓW : GUID, identyfikatory SIST

**SŁOWNIKI :
zweryfikowane,
uporządkowane
dane (!)**

Zakres zesłownikowanych danych	Obiekty w repozytorium AIP	Obiekty przekazane do SIST
Jednostki organizacyjne	315	268
Systemy	1199	641
Zbiory danych	1162	998
Obiekty danych	1156	530
Akty prawa	630	630

**Na co zwracać uwagę
wypełniając / modyfikując dane
w SIST**

Jakość danych

- Należy wykorzystywać zaimplementowane w SIST słowniki
- Należy korzystać z podpowiedzi (tooltip), a w przypadku wątpliwości kontaktować się z helpdesk
- Wypełniając dane dotyczące rejestrów należy zwrócić uwagę na nazwę rejestru zapisaną w przepisach prawa, jego zakres i zadania – *to nie mogą być nazwy zwyczajowe, skrócone czy nazwy systemów lub projektów w ramach których rejestry są informatyzowane.*

Jakość danych

- Wypełniając dane dotyczące systemów należy wykorzystać nazwę z przepisów prawa. *Jeśli w przepisach taka nazwa nie istnieje (to częsty przypadek) należy używać nazwy wykorzystywanej zwyczajowo, nazwy wpisanej w regulacje wewnętrzne jednostki, nazwy projektu w ramach którego powstał system lub nazwy opisowej typu „system do prowadzenia”*
- Należy zwrócić uwagę na **zależność między systemami i rejestrami**

Jakość danych

- Należy zwrócić uwagę na podawania/wybór ze słownika właściwych podstaw prawnych dotyczących obowiązków prowadzenia rejestrów, systemów, świadczenia usług dla konkretnego organu, konkretnej jednostki organizacyjnej. *Najczęściej są to przepisy dziedzinowe a nie przepisy horyzontalne mówiące o tym jak prowadzić rejestry, czy jak budować systemy lub usługi.*

Jakość danych

- Bardzo ważny jest opis istotnych funkcjonalności systemów oraz wskazywanie obiektów danych występujących w rejestrach i ich wykorzystanie w systemach – *precyzja, zgodność z przepisami, wykorzystanie słowników jest tu kluczowe*
- Bardzo ważny opis i zakres działania usług. *To powinny być zadania, zakresy spraw a nie pojedyncze czynności w ramach realizowanych zadań czy funkcje aplikacyjne/narzędziowe.*
- Bardzo istotna jest kwestia interoperacyjności. *Opisując należy precyzyjnie wskazać podmioty, systemy, rejestry czy nawet obiekty danych (ze słowników), dzięki którym jest realizowana interoperacyjność.*

Inwentaryzacja 06/07 2021

- Zakres podmiotowy - skierowana do ok. 140 podmiotów administracji rządowej (*proces podnoszenia jakości danych, udział podmiotów rzeczywiście prowadzących podstawowe rejestry i systemy a nie podmiotów je wykorzystujących – nawet jeśli pozostają w strukturze organizacyjnej danej jednostki / służby / inspekcji*)
- Zakres przedmiotowy :
 - *Systemy*
 - *Rejestry*
 - *E-usługi*

TRWA INWENTARYZACJA
21 czerwca – 2 lipca 2021

Inwentaryzacja 06/07 2021

SYSTEMY	<ul style="list-style-type: none">• podstawowa zakładka SIST, powinna być aktualizowana przy okazji każdej inwentaryzacji,• szczególną uwagę należy zwrócić na kwestie: wykorzystywania słowników, nazw i opisów systemów, podstaw prawnych, dat i planów modyfikacji, interoperacyjności – dane niekompletne (np. 510 interoperacyjności ale tylko 287 systemów źródłowych)
REJESTRY	<ul style="list-style-type: none">• nowa zakładka, która była wypełniana tylko jednokrotnie,• zgłoszonych 55 rejestrów (w słowniku dostępnych ok. 1000), zaledwie przez ok. 40 instytucji z czego ok 50 rejestrów nie powinno być zgłoszonych lub zgłaszający nie są ich właścicielami• ze 155 rejestrów jedynie dla 96 wskazane zostały systemy, które je prowadzą• istotna z punktu widzenia dostępności i powszechności e-usług, podstawa informacji o interoperacyjności, niezbędna część modeli przepływów, źródło informacji o obiektach danych,• szczególną uwagę należy zwrócić na kwestie: wykorzystywania słowników, nazw i opisów rejestrów, podstaw prawnych, nazw systemów prowadzących rejestry, nazw i opisów obiektów danych.

Inwentaryzacja 06/07 2021

E-USŁUGI

- nowa zakładka, która była wypełniana tylko jednokrotnie bez powiązania z systemami i rejestrami,
- prawie 900 usług zgłoszonych przez 117 podmiotów wśród, których są takie, które nie powinny usług zgłaszać bo nie są ich właścicielami (ok. 70 usług). Duża część to nie kompleksowe e-usługi a elektroniczna realizacja kroków w procesach.
- istotna z punktu widzenia dostępności i powszechności e-usług tym bardziej po doświadczeniach pandemii.
- istotna dla projektu KAP (zasilenie inicjalne KUP – katalog usług publicznych)

Gdzie znaleźć informacje?

Informacje o SIST na Portalu Interoperacyjności i Architektury: ia.gov.pl

SIST

System Inwentaryzacji Systemów Teleinformatycznych

O SIST

System SIST to system teleinformatyczny służący do zbierania informacji o istniejących i planowanych systemach teleinformatycznych. SIST udostępnia Beneficjentom systemów interfejs użytkownika w formie formularzy elektronicznych przeznaczonych do przekazywania i edycji niezbędnych informacji, wykorzystując jednocześnie wcześniej wprowadzone informacje do powiązanych tematycznie dziedzinowych systemów teleinformatycznych wprowadzonych przez inne podmioty.

System SIST został zbudowany w ramach projektu System Informatyczny o infrastrukturze szerokopasmowej i portal Polska Szerokopasmowa (SIPS) ze środków z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013. Obecnie, SIST jest rozbudowywany przez Beneficjentów projektu SIPS tj. Ministerstwo Cyfryzacji i Instytut Łączności - Państwowy Instytut Badawczy, a gromadzone w nim dane inwentaryzacyjne służą całej administracji rządowej.

Ogłoszenia i komunikaty

Informacje na stronie SIST:
<https://sist.itl.waw.pl/>

Budujesz elektroniczną usługę publiczną?
Interesuje Cię Architektura Informatyczna Państwa?

Na Portalu znajdziesz wiedzę i rozwiązania przydatne w Twojej pracy.

ARCHITEKTURA
INFORMACYJNA
PAŃSTWA

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ